

Tormási Margit – Nagy György

CSANODA CSALÁDI NAPKÖZI ÉS JÁTSZÓHÁZ

**CSALÁDI NAPKÖZI
SZAKMAI PROGRAM**

Csanoda-Gyermekszolgáltató Családi Napközi Nonprofit Bt.

2011.

Családi napközink neve: **Csanoda Családi Napközi**

Címe: **1202 Budapest, Bessenyei u. 10.**

Telefon: **06-30-397-2320**

E-mail: csanoda@gmail.hu

A programért felelős neve: **Tormási Margit – Nagy György**

Telefon: **06-30-397-2320**

Minőségpolitikánk:

A Csanoda-Gyermekszolgáltató Családi Napközi minőségpolitikájának alapelveit az érvényes jogszabályok és *A családi napközi működésének követelményei* című módszertani útmutató alapján határoztuk meg.

Kiemelt célunk a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülő gyermekek, illetve az iskolai napközit vagy tanulószobát nem igénybevevők napközbeni felügyelete, gondozása, nevelése, foglalkoztatása szükségleteiknek, életkoruknak megfelelően, – családi környezetben. Elsősorban a 1-5 éves gyermekek számára nyújt családi napközink ellátást, de igény és szükség esetén 14 éves korig gondoskodunk a gyerekekről.

Tiszteletben tartjuk a családok egymástól eltérő értékrendjét, a gyermekek egyéniségét. Célunk a gyermeki személyiség fejlesztése, kibontakoztatása, kiscsoportos foglalkoztatás keretei között.

Maximum 7 gyermek egész napos ellátását vállaljuk, de ezen a létszámmal belül lehetőséget nyújtunk heti, napi és néhány órás gyermekfelügyeletre.

A családi napközink küldetése:

Családi napközink célja, hogy a szülők számára lehetővé tegyük a munkavállalást, az édesanyák visszatérhessenek a munkaerőpiacra, képzéseken vehessenek részt, vagy egyéb irányú elfoglaltságaikat zökkenőmentesen lebonyolíthassák.

A változó családtámogatási rendszer a gyēs, illetve a gyed időtartamának és jogosultságának változása az anyákat nagyobb számban kényszeríti munkavállalásra. Az ellátást igénylő gyermekek száma nő. Családi napközinkben lehetőség nyílik az önkormányzati ellátásból kiszoruló gyermekek felvételére.

A családi napközi előnye, hogy a kis gyermeklétszám lehetőséget ad az egyénre szabott foglalkoztatásra, a különleges bánásmódot igénylő gyermekek szükségleteinek kielégítésére. Családias légkörben könnyebb a szülőtől való elszakadás, a fertőzőes megbetegedések ritkábbak, mint a nagyobb létszámú közösségekben. Kevesebbet hiányzik a munkából a szülő, nyer vele a munkáltató és a munkavállaló egyaránt.

Személyi és tárgyi feltételek családi napközinkben:

A **Csanodát** főállású családi napközi vezető és egy munkatársa működteti. A vezető, Nagy György, főiskolai és a kötelezően előírt tanfolyami végzettséggel rendelkezik. A helyettes Tormási Margit, akinek főiskolai pedagógusi és egyetemi szakpedagógusi diplomája van.

A **Csanoda** kétszintes, duplakomfortos családi házunk földszintjén működik. A gyerekek számára kialakított 25 m²-es szoba mellett amerikai típusú nappali-konyha-étkező és előtér, illetve fürdőszoba és WC áll rendelkezésre.

A szobát a gyermekek méretéhez és igényeihez szabott bútorokkal, ágyakkal, székekkel, asztalokkal, játékokkal rendeztük be. Tárolókat biztosítottunk az utcai és a tartalék gyermekruhát elhelyezéséhez. A szoba, az étkező, a nappali és előtér könnyen tisztántartható melegburkolattal vannak ellátva. A konyha kéttálcás mosogató, mosogatógéppel rendelkezik. A gyermekétkezés kellékeit külön tároljuk. A fürdőszobában kapnak helyet a higiénés felszerelés kellékei. Valamennyi vizesblokkal ellátott helység járólapos, csempézett.

A házhoz tartozó kert kicsi, de rendezett, kulturált, lehetőséget ad szabadtéri étkezésre, foglalkoztatásra, játszásra, levegőzésre. A kert zárt, biztonságos, magas lamellás kerítéssel védett.

Családi napközink ellátási területe, szükségletelemzés:

A **Csanoda** Pesterzsébet (XX. kerület) egyik csendes utcájában, kertvárosi környezetben működik. Elhelyezkedése (a XX. és XIX. kerület határán), valamint megközelíthetősége lehetőséget ad arra, hogy ne csak Pesterzsébet, de a szomszédos kerületek és a délpesti agglomeráció számára is vonzó legyen. Ellátási területünk Magyarország egészére kiterjed.

Kerületünkben mintegy 65.000 ember él. A lakóparkok épülésével folyamatosan nő a lakásállomány, mind többen költöznek ide.

A bölcsődék száma 5, az óvodáké 20. A bölcsődei férőhelyek iránti igény az elmúlt években jelentősen növekedett, a várakozó listán lévők száma igen magas volt. Az önkormányzat 2 óvodában bővítette a férőhelyeket, a várakozó listán lévők száma jelentősen csökkent, de a mai napig sem szűnt meg.

A kedvezőtlen gazdasági változások az önkormányzat és lakosság anyagi lehetőségeit hátrányosan befolyásolták. Az önkormányzat az elkövetkező időszakban bölcsődei-óvodai bővítést nem tervez. További létszámnövelésre nincs lehetőség.

A környező kerületek kapacitáshiánnyal küzdenek. Tájékozódásunk szerint komoly igény merült fel a gyermekek bölcsődei, óvodai és iskolán kívüli felügyeletére is. Véleményünk szerint családi napközik indítása, fenntartása, támogatása nemcsak indokolt, hanem szükséges.

Kiemelt szakmai céljaink:

Kiemelt szakmai céljainkat a gondozás-nevelés alapelveivel és feladataival összhangban határoztuk meg. Ellátásainkat, szolgáltatásainkat a gyermekek életkorához, szükségleteihez, igényeihez igazítjuk.

Naponta 4-szeri étkeztetést biztosítunk, a reggelit, tízórait, uzsonnát saját konyhánkban készítjük. Ügyelünk arra, hogy jó minőségű, tápláló és egészséges ételek kerüljenek a változatos étrendbe. A kisgyermekek fokozott ásványi anyag, vitamin, fehérje és energia-szükséglete megkívánja a húsfélék, tejtermékek és zöldségfélék megfelelő arányát, mind mennyiségben, mind minőségben. Ebédet közétkeztetésből biztosítunk, de a későbbiekben, érvényes ÁNTSZ-engedélyek birtokában, a megfelelő konyhatechnológiai és higiénés szabályok betartásával házi kosztot szeretnénk nyújtani.

Családi napközink vezetőjének és munkatársának képzését, önképzését a változó feltételek, kihívások miatt fontosnak tartjuk. Kapcsolatot tartunk a családi napközi vezetőkkel, bölcsődékkal, óvodákkal és más szociális és pedagógiai szakterületekkel. Folyamatosan figyelemmel kísérjük a szakirodalmat, a jogszabályokat.

A családi napközi működéséhez nélkülözhetetlen követelmény az illetékes Kormányhivatal és az önkormányzatok szociális és gyermekvédelmi osztályával, valamint az ÁNTSZ munkatársaival való folyamatos kapcsolattartás.

A szülőkkel való kapcsolatunk alapja, hogy a szülő szerepe a gyermeknevelésben mindenkor elsődleges. Elengedhetetlen azonban a kölcsönös bizalom és tiszteleten alapuló partnerkapcsolat kialakítása. Az ellátás során figyelembe

vesszük az otthon kialakult szokásokat, a szülők kívánságait, amennyiben nem ütközik a napközi működésével, nem sérti a több gyermek érdekeit. A szülőkkel napi kapcsolatban vagyunk, a kis létszám lehetővé teszi a napi tájékoztatást, megbeszélést.

Beiratkozáskor, a beszoktatás idején részletes, mindenre kiterjedő információt kérünk a gyermekekről. Félévente közös megbeszélés tartunk.

A fenntarthatóság és finanszírozhatóság érdekében családi napközinket közhasznú, nonprofit szervezeti keretben működtetjük. A kedvezőtlen gazdasági változások, a térségben élők anyagi helyzete szükségessé teszi többféle forrás bevonását:

- állami normatíva,
- szülői hozzájárulás (személyi térítési díj).
- Terveink közt szerepel az önkormányzati hozzájárulás (ellátási szerződés),
- valamint a családbarát munkahelyek bevonása a támogatásba.

A különböző anyagi erőforrások összehangolásával a családok terhei csökkenthetők, s egyben hozzájárulnak a családi napközi fenntarthatóságához.

Gondozási-nevelési feladataink megvalósulása:

Nevelési elveinket, programunkat a gyermekek életkorához, személyiségéhez igazítjuk. A gyermekek természetes igénye a fizikai és érzelmi biztonság megteremtése. A tanulás színtere a játék, a felnőttel való együttműködés, a szokások kialakítása, a tapasztalatok feldolgozása, a megismerési folyamatok fejlődésének segítése. Kiemelten fontosnak tartjuk az egyéni bánásmód elvét, az egyéni képességek fejlesztését, kibontakoztatását.

Programunk főbb tevékenységi körei:

- A játék a megismerés, önkifejezés eszköze, a gyermeki fejlődés alapvető tevékenysége, egyúttal a gyermeki öröm forrása. Hozzájárul a világ megismeréséhez, segíti a testi, értelmi és szociális fejlődést.

– Az alkotótevékenységek révén, mint a rajzolás, festés, építőjátékok, konstrukciós játékok, fejlesztjük az észlelést, tapintást, a szem és a kéz koordinációját, a finommotorikai mozgást, az önkifejezést, az alkotókedvet.

– A verbális fejlesztés az érzelmi, értelmi, szociális fejlődést szolgálja, az ismeretszerzés, a tapasztalatszerzés eszköze. Nagy jelentősége van a verseknek, meséknek, a bábozásnak a szókincsbővítésben, tanulásban.

– A környezeti nevelés, a környezetismeret a szűkebb és tágabb környezet, a család, a természet, az évszakok megismerését szolgálja. Játékos foglalkozásokat szervezünk a szobában, a kertben egyaránt. A foglalkoztatás során az egyszerűbbtől haladunk a bonyolultabb felé. Témáink, például: - *én és a család*, - *otthonunk*, - *kertünk*, - *növények, állatok*, - *tágabb környezetünk*, - *utca, közlekedés*, stb.

– Az egészséges életmódra nevelés keretében fontosnak tartjuk a mozgást, a szabadtéri játékokat, szép időben a szabad levegőn történő étkezést, foglalkoztatást. Törekszünk a helyes higiénés szokások kialakítására (tisztálkodás, kézmosás, fogmosás, öltözködés, a kulturált étkezés szabályainak betartása, stb.).

Napirendünket az évszakoknak megfelelően, a szokásokra, az egészséges életmódra nevelés keretében alakítjuk ki, figyelembe véve az időjárás alakulását:

7³⁰-tól 8³⁰-ig érkezés a családi napközibe.

8³⁰-tól 9-ig reggeli.

9-től 10-ig játék (kreatív játékok, versek és mondókák, játékos torna).

10 órakor tízórai.

10¹⁵-tól 11⁴⁵-ig szabadtéri játék.

11⁴⁵-tól 12⁴⁵-ig ebéd.

13-tól 15-ig délutáni pihenés, alvás.

15¹⁵ uzsonna.

15⁴⁵-tól 17-ig játék, folyamatos hazaadás.

A gyermekek számára fontos örömforrást jelentenek az ünnepek, a készülődés, az ünnepvárás. Mesékkel, rajzokkal, zenével készülünk a Karácsonyra, Húsvétra, az Anyák napjára. A gyermeket születésnapjukon közösen köszöntjük fel.

Egyéb szolgáltatásaink

Az egész napos ellátáson kívül a következő szolgáltatásokat nyújtjuk:

- ha a szülők munkabeosztása igényli, megállapodás alapján korábban is fogadunk gyermekeket, illetve további felügyeletet is vállalunk,
- időszakos gyermekfelügyelet, néhányórás szülői elfoglaltság esetére,
- gyermekzsúr szervezése.

Nevelői programtervezet:

A nevelői programunkat az évszakokhoz, az időjáráshoz igazítjuk.

Tavaszi:

Megismerjük az ébredő természetet, mi van a kertben, megismerjük a fák, virágok, állatok nevét, milyen állatot, növényt ismerünk, milyen tulajdonságaik vannak, hol élnek, milyen a hangjuk. Ismerkedünk a színekkel, formákkal.

Ének: *Két szál pünkösdrózsa, Süss fel nap.*

Vers-mondóka: *Fecskeköszöntő, Naphívogató, Virághozó április.*

Játék: *Nyuszi ül a fűben*, labdajátékok, ügyességi játékok.

Foglalkozás: rajz, festés, ajándékkészítés Húsvétra és Anyák napjára.

Nyári:

Sok időt töltünk a szabadban, ismerkedünk a nyári örömeikkel, nyári virágokkal, gyümölcsökkel, zöldségekkel.

Ének: *Csiga-biga told ki, Száraz tónak.*

Vers-mondóka: *Balatonparton, Vásárba hívogató, Iciri-piciri.*

Játék: labdajátékok, vizes játékok, kishajó készítés, úsztatás.

Foglalkozás: szabadtéri rajzolás, színezés, gyurmázás, készülődés a nyaralásra.

Ősz:

Megbeszéljük, mi történik ősszel, miért változnak az évszakok, miért lesz hűvös, miért hullanak le a fákról a levelek. Megtanuljuk a hónapok nevét, ismerkedünk a hét napjaival.

Ének: *Esik az eső, Galagonya.*

Vers-mondóka: *Dióbél bácsi, A kevély kiskakas, A három nyúl.*

Játék: körjátékok, ügyességi játékok.

Foglalkozások: az ős színei, levélgyűjtés és –préselés, dió- és makkbaba készítés.

Tél:

Megbeszéljük, miért van hideg, mi a hóesés, mit jelent a Karácsony, az újév kezdete.

Ének: *Hull a pelyhes, Kiskarácsony.*

Vers-mondóka: *Száncsengő, Suttog a fenyves, Téli erdő.*

Játék: hóember építés, hógolyóformázás, társasjátékok.

Foglalkozások: apró ajándékok készítése Karácsonyra, díszek készítése karácsonyfára, farsangi álarckészítés, rajzolás, festés.

A gyermekek verbális, érzelmi és értelmi fejlesztése érdekében nap mint nap meséket olvasunk. A klasszikus mesék mellett, Benedek Elek mesegyűjteményein kívül több, más mesekönyvből is merítünk, mint pl. a *Babaszemmel* sorozat, *Legszébb meséim kincsestára, 77 magyar népmese.*

Budapest, 2011. szeptember 16.

(Tormási Margit)

(Nagy György)